

TAMKO LA LIMBE

Kuhusu Mageuzi ya Elimu Afrika kwa Karne ya 21

Ahadi Zinazoibuka kutoka Kongamano la Elimu Afrika 2025

Limbe, Cameroon | 31 Machi – 2 Aprili 2025

1. Utangulizi

Sisi, washiriki wa Kongamano la Elimu Afrika 2025, tulikusanyika mjini Limbe, Cameroon, kuanzia tarehe 31 Machi hadi 2 Aprili, tukiunganishwa na imani ya pamoja kwamba mifumo yetu ya elimu inapata shida kuwaandaa vijana kwa maisha ya baadaye.

Tamko hili la Limbe linajengwa juu ya mijadala tajiri iliyofanyika wakati wa Kongamano na linaakisi sauti, matarajio, na vipaumbele vya pamoja vilivyoenezwa na wadau wa elimu kutoka sehemu mbalimbali za bara. Linahifadhi mada kuu, changamoto, na fursa zilizojitokeza kupitia midahalo, vikao vya kazi, na mazungumzo yasiyo rasmi. Ingawa liliandikwa baada ya Kongamano, linabaki kuwa na mizizi katika roho ya majadiliano na ushirikiano iliyotambulisha mkutano huu.

Zaidi ya yote, tamko hili lina msingi na linaendeleza ahadi kuu za bara na dunia nzima, ikiwa ni pamoja na Ajenda ya Umoja wa Afrika 2063, Mkakati wa Elimu Barani Afrika (CESA), Ajenda ya Maendeleo Endelevu 2030 (hasa SDG 4), Tamko la Mwaka wa Mageuzi ya Elimu la AU (2024), pamoja na mifumo mingine ya mwongozo. Tamko hili linataka kuimarisha na kuendeleza maono haya ya pamoja kwa kuyafungamanisha na tafakuri halisi na zenye muktadha kutoka uwanjani.

2. Maelewano Yetu ya Pamoja

Tunatambua kuwa licha ya juhudi zinazoendelea kutoka kwa serikali na washirika, idadi ya watoto wasio shuleni barani Afrika bado ni kubwa, na janga la kujifunza limezidi kuwa baya tangu janga la COVID-19. Changamoto hizi zimeongezwa na ongezeko kubwa la idadi ya vijana, linalokadiriwa kufikia bilioni 1 ifikapo 2050, na hivyo kuongeza shinikizo kwa mifumo ya elimu ambayo tayari imeelemewa.

Tunatambua kuwa kukabiliana na hali hii kunahitaji tathmini upya ya jinsi rasilimali za elimu zinavyotolewa kipaumbele. Kutokana na mijadala ya Kongamano, maeneo muhimu yaliyoibuka kuwa yanahitaji uwekezaji mkubwa zaidi ni pamoja na:

- maendeleo ya kitaaluma ya walimu,
- teknolojia ya elimu (EdTech),
- ujifunzaji wa msingi,
- elimu jumuishi,
- na uundaji wa benki za ushahidi wa kielimu kusaidia sera na maamuzi.

Maeneo haya ni vipengele muhimu kwa ajili ya kujenga mifumo ya elimu yenye usawa, ufanisi, na ustahimilivu kote barani Afrika.

3. Ahadi Yetu

Tunaahidi:

- kutumia ushahidi bora uliopo kushughulikia changamoto za elimu tunazokabiliana nazo, kwa njia zinazojumuisha maarifa ya jadi ya jamii na kutumia zana mpya za akili bandia (AI);
- kujenga na kudumisha hazina za ushahidi zilizopangwa kwa mfumo thabiti kwa ajili ya kusukuma mbele suluhu za kielimu;
- kuimarisha huduma za maarifa katika nchi zetu husika na kujifunza kutoka kwa mataifa mengine tunapofanya hivyo;
- kushirikiana:
 - a. Kama watafiti, watekelezaji, vikundi vya jamii, vijana, na mashirika ya serikali,
 - b. Ikiwemo sisi wote kutoka Cameroon, Afrika nzima, na wengine duniani wanaokabiliwa na changamoto hizi hizi,
 - c. Tutashirikiana kutengeneza suluhisho zinazojibu changamoto za muktadha katika uzalishaji, muhtasari, tafsiri, na utekelezaji wa ushahidi,
 - d. Tutahusisha pande zote mbili — wanaohitaji ushahidi na wanaouzalisha — katika safari ya kuunda kwa pamoja suluhisho za mageuzi ya elimu,
 - e. Tutazingatia mada kuu zilizoitika kutoka Kongamano, zikiwemo: ujuzi wa msingi wa kusoma, kuandika na kuhesabu, sayansi ya ufundishaji, zana za kazi, na matumizi ya AI,
 - f. Tutahamasisha ubunifu na majaribio yanayozingatia muktadha wa eneo husika, ikiwa ni pamoja na kanuni za tathmini zilizotengenezwa Afrika, simulizi za hadithi kama njia ya uzalishaji na usambazaji wa maarifa, na mtindo wa uhamishaji kama mbinu ya kupeleka ushahidi kati ya muktadha tofauti,
 - g. Tutajitahidi kushiriki katika mijadala ya kufungua data za ndani, kuchunguza njia bora za kufanya hivyo, na kuhakikisha data hizo zinatumiwa katika kufanya maamuzi.

Tunaamini kwamba njia yetu ya kufikia lengo hili ni kupitia maarifa:

- Maarifa yanayojumuisha takwimu za utafiti na uchambuzi uliofanywa kwa njia makini,
- Maarifa yanayotokana na shule zetu, jamii zetu, na muktadha wetu,
- Maarifa kutoka sehemu nyingine ambayo tunaweza kujifunza kwa ajili ya mazingira yetu,
- Maarifa yaliyomo katika mifumo ya maarifa ya asili.

4. Ahadi za eBASE Africa

Kama mratibu wa Kongamano la Elimu Afrika, eBASE Africa inasisitiza tena dhamira yake ya:

1. kufanya kazi kwa ushirikiano na wadau wengine ili kuendeleza huduma ya maarifa kwa serikali ya Cameroon,
 - Inayoanzia changamoto zinazowakumba Wacameroon,
 - Inayokusanya ushahidi unaohitajika kushughulikia changamoto hizo kwa njia inayoheshimu maarifa ya ndani,
 - Na inayotumia akili bandia na ujifunzaji wa mashine kutoa majibu kwa njia bora zaidi.
 - Tutatumia mifano bora kutoka Cameroon kupanua hadi nchi nyingine kupitia ushirikiano wetu kama mtandao wa Daara.
2. kujenga benki za ushahidi kwa elimu, zitakazotoa takwimu na uchambuzi unaoweza kusaidia mahitaji ya watoa maamuzi,
3. kutumia mbinu za kisasa kuchimba hazina hizo za ushahidi ili kutoa majibu ya wakati halisi na yaliyofanyiwa muhtasari kwa njia ya kimumo kwa maswali ya watu wetu, watendaji, na watunga sera,
4. kuonyesha ubunifu huu na juhudi kutoka Afrika kote kwa dunia nzima.

5. Tamko la Kufunga

Tamko hili linawakilisha ahadi hai — ahadi itakayokua kupitia majadiliano ya kudumu, ushirikiano, na hatua madhubuti. Linadhihirisha roho ya pamoja ya jumuiya ya kimataifa iliyokusanyika Limbe, Cameroon, kuanzia tarehe 31 Machi hadi 2 Aprili 2025, wakiwa na maono ya pamoja ya kuziba pengo la matokeo ya kielimu na kubadilisha elimu Afrika kupitia ushahidi.